

Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-079-и назди Институту фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, (734025, ш.Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 33)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Каримов Раҳматулло Рамазонович дар мавзӯи «Дипломатияи об ва ҷойгоҳи он дар сиёсати хориҷии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.04 – Проблемаҳои сиёсии муносибатҳои байналмилалӣ: инкишофи глобалӣ ва минтақавӣ пешниҳод шудааст

Дар шароите, ки талабот ба захираҳои об пайваستا меафзояд, нақши омили об дар муносибатҳои байнидавлатӣ боз ҳам муҳимтар мегардад. Амнияти об ба масъалаи калидии ҷаҳонӣ табдил ёфта, таҳқиқ ва коркарди василаҳои муассисри таъмини онро тақозо менамояд. Дар шароити кунунӣ амнияти об ба қисми таркибӣ ва асосии амнияти миллии давлатҳо, амнияти минтақавӣ ва ҷаҳонӣ табдил ёфта, бевосита ба рушди устувори ҳамаи соҳаҳои ҳаёт ва бахшҳои он таъсири ҳудро мерасонад.

Масъалаи идоракунии захираҳои об ва таъмини амнияти об дар низомии илмҳои ҷомеашиносӣ, махсусан илмҳои сиёсӣ, яке аз масъалаҳои рӯзмарра ва баҳсталаб маҳсуб меёбад. Таҳлилу таҳқиқи амиқи масъалаи мазкур вобаста ба ҷиҳатҳои назариявӣ ва амалии он дар замони муосир амри саривақтӣ ба ҳисоб меравад.

Аз ин лиҳоз, диссертатсияи номзодии Каримов Раҳматулло Рамазонович ба таҳлилу баррасӣ, хусусиятҳои дипломатияи дар ҷаҳони муосир бахшида шуда, муҳаққиқ омӯзиши роҳу воситаҳои самаранокии ҷимояи таҳкими амнияти обро дар шароити муосир муайян намудаву доир ба мушкилоти ҷойдошта дар ин самт таҳлилу пешниҳодҳои

муҳимму саривақтии илмӣ, пешниҳод намуда, як рисолаи мукаммали илмӣ анҷом додааст.

Вазъияти мавҷуда гувоҳӣ медиҳад, ки дар шароити тағйирёбии иқлим давлатҳои ҷаҳон, бахусус кишварҳое, ки дар доираи ҳавзаҳои муштаракӣ обӣ қарор доранд, танҳо дар асоси ҳамкориҳои муштаракӣ қодир ба дастёбӣ ба натиҷаҳои назаррас мебошанд. Дар чунин шароит, ҳамохангсозии фаъолият ва амалқардҳои дастаҷамъона метавонад ба таҳкими муносибатҳои байнидавлатӣ ва густариши ҳамкориҳои минтақавӣ мусоидат намояд.

Баръакс, агар ҳамкориҳои муассир вучуд надошта бошад, эҳтимоли ба вучуд омадани муноқишаҳо байни давлатҳое, ки захираҳои муштаракӣ об доранд, зиёд мегардад. Набудани амалҳои муштаракӣ метавонад танишҳоро дар чунин минтақаҳо шиддат бахшад.

Аз ин лиҳоз, тағйирёбии иқлим ба муносибатҳои байнидавлатӣ таъсири дуҷониба мерасонад. Агар иродаи сиёсӣ ва ҳамкориҳои фаъол вучуд дошта бошад, ин раванд метавонад ба ҳамгирии минтақавӣ мусоидат кунад. Аммо дар сурати набудани ҳамкорӣ, тағйирёбии иқлим метавонад ба манбаи низоъҳо ва ихтилофҳои байнидавлатӣ табдил ёбад, махсусан дар масъалаҳои вобаста ба захираҳои об.

Дар ҳамин замина, таъсири тағйирёбии иқлим ба муносибатҳои байнидавлатии кишварҳои Осиёи Марказӣ аз он вобаста аст, ки то кадом андоза роҳбарияти сиёсии давлатҳои минтақа дорои иродаи муштаракӣ ҷиҳати истифодаи оқилона, ҳифз ва идоракунии ҳамохангшудаи захираҳои об дар ҳавзаҳои муштаракӣ мебошанд,, аз сатҳи ташаккули заминаҳои ҳуқуқию институтсионалӣ дар ин самт муайян мегардад. Ба ибораи дигар, ояндаи ҳамкорӣ ё ихтилоф дар масъалаи об дар минтақа бештар аз омодагии сиёсии ҷонибҳо ба ҳамгирӣ вобастагӣ дорад.

Навоварӣ ва бозёфтҳои илмӣ диссертант дар автореферати диссертатсия тавассути мукосиаву хулосаҳои мушаххаси илмӣ ифода ёфтаанд. Дар баробари ин ҳама муваффақиятҳои илмӣ пажӯҳишӣ дар

автореферати диссертатсия камбудию нуқсонҳо ба мушоҳида намерасанд.

Хулоса, автореферати диссертатсияи Каримов Раҳматулло Рамазоновичдар мавзуи «Дипломатияи об ва ҷойгоҳи он дар сиёсати хориҷии Тоҷикистон» таҳқиқи комили илмӣ маҳсуб ёфта, ба талаботи КОА-и назди Президента Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгуст ва муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.04 - Проблемаҳои сиёсии муносибатҳои байналмилалӣ, инкишофи глобалӣ ва минтақавӣ мебошад.

Муқариз:

Номзади илмҳои сиёсӣ, дотсенти
кафедраи раёсати кадрҳо
Тоҷикистони факултети фалсафаи
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон



Абилов С.А.

Имзои Абилов С.А.-ро тасдиқ
менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон



Шодихонзода Э.Ш.

30.08.2026